

7 februari 2017

Persbericht WRR

WRR-Verkenning: Moderne organisatie van arbeid vraagt ook om de nodige zekerheid

In toenemende mate is sprake van flexibilisering en hybridisering van werk. Dit biedt kansen maar er zijn ook zorgen voor de lange termijn. Het is van belang om de organisatie van arbeid aan te passen aan de economie en samenleving die we wensen, en in dat kader flexibel werkenden de nodige zekerheden te bieden. Met zekerheid durven mensen en bedrijven meer risico's te nemen.

In de WRR-Verkenning *Voor de zekerheid. De toekomst van flexibel werkenden en de moderne organisatie van arbeid* beschrijven en analyseren deskundigen de toenemende flexibilisering, hoe de organisatie van arbeid in verschillende opzichten verandert, wat de drijvende krachten daarachter zijn, welke gevolgen we zien, en wat antwoorden van de overheid en andere actoren zouden kunnen zijn.

Nederland is Europees koploper zzp-schap en tijdelijke contracten. Het aantal mensen met een tijdelijk contract of werkzaam als zzp-er is inmiddels bijna eenderde van het aantal werkenden. Flexibilisering is steeds wijder verspreid en structureler van aard. Ook is in toenemende mate sprake van hybridisering van arbeid: er ontstaan nieuwe combinaties en mengvormen van ondernemen, werken en consumeren. Mensen kunnen geld verdienen in de deeleconomie, zzp-ers zijn soms tegelijkertijd werknemer, en er zijn 'intrapeneurs', ondernemende werknemers binnen bedrijven.

Zorgen voor de lange-termijn economie en samenleving

Deze ontwikkelingen hebben niet alleen positieve gevolgen voor economie en samenleving. Te veel flexibilisering kan nadelige gevolgen hebben voor het verdienvermogen van de Nederlandse economie, wanneer daardoor minder scholing en innovatie plaatsvinden. En te veel flexibilisering kan leiden tot psychologische onzekerheid (stress, gebrek aan erkenning) en levensloonzekerheid, waar vooral jonge mensen tegen aanlopen als ze een huis willen

kopen of een gezin willen stichten. Er ontstaan nieuwe kwetsbare groepen met veel onzekerheid over hun inkomen en sociale zekerheid.

Flexibilisering is een zaak van iedereen

Teruggaan naar de arbeidsmarkt van vroeger is niet mogelijk en niet wenselijk. Maar overheden en bedrijven kunnen de mate en vorm van flexibilisering aanpassen aan de aard van het werk. De overheid kan daartoe wet- en regelgeving inzetten en als werkgever het goede voorbeeld geven. Sociale partners hebben ook een verantwoordelijkheid, zoals in het moderniseren van cao's en het stimuleren van arbeidsorganisaties met ruimte voor ondernemingszin en informeel en formeel leren. Daarnaast kunnen nieuwe zekerheden worden ingebouwd om de gevolgen van flexibilisering te compenseren. In het bestaande socialezekerheidsstelsel kunnen aanpassingen worden uitgevoerd gericht op het verminderen van de verschillen tussen vaste werknemers en flexibele werkkenden. Tegelijkertijd vragen de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt om een nieuwe langetermijnvisie op zekerheden.

Noot voor de redactie

De serie 'Verkenningen' omvat studies die in het kader van de werkzaamheden van de WRR tot stand zijn gekomen en naar zijn oordeel van zodanige kwaliteit en betekenis zijn dat publicatie gewenst is. De verantwoordelijkheid voor de inhoud en de ingenomen standpunten berust bij de auteurs.

Voor de zekerheid. De toekomst van flexibel werkenden en de moderne organisatie van arbeid, is vanaf 7 februari beschikbaar via de website van de WRR (ISBN 978 94 9018 642 5).

De WRR-Verkenning bestaat uit bijdragen van Roland Asberg, Paul de Beer, Koen Caminada, Djurre Das, Stan De Spiegelaere, Fabian Dekker, Luc Dorenbosch, Kees Goudswaard, Marcel Hoogenboom, Marian van der Klein, Saskia Klosse, Robert Knegt, Daan de Leeuw, Werner Liebregts, Jelle van der Meer, Janneke Plantenga, Frank Pot, Erik Stam, Monique Stavenuiter, Casper Thomas en Ton Wilthagen. De redactie vanuit de WRR wordt gevoerd door Monique Kremer, Robert Went en André Knottnerus. Zij schreven ook hoofdstuk 2 waarin de visie van de WRR wordt gepresenteerd.

Op 7 februari organiseert de WRR bij Pakhuis De Zwijger in Amsterdam de presentatie van de verkenning. André Knottnerus, Monique Kremer en Robert Went zullen namens de WRR kort de bevindingen uit de verkenning toelichten. Bernard ter Haar (DG ministerie Sociale Zaken en Werkgelegenheid) zal de verkenning namens minister Asscher in ontvangst nemen. Ook komen Erik Stam (UU), Casper Thomas (publicist), Janneke Plantenga (UU) en Marloes de Graaf- Zijl (CPB) aan het woord.

Inlichtingen over deze publicatie bij Mirjan van Leijenhorst (06 26298379 of leijenhorst@wrr.nl).

De Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid is een onafhankelijk adviesorgaan, dat de regering en het parlement gevraagd en ongevraagd advies geeft over onderwerpen vanuit een langetermijnperspectief. Deze onderwerpen zijn sector overstijgend en hebben betrekking op maatschappelijke vraagstukken waarmee de samenleving in de toekomst te maken krijgt of kan krijgen. Meer informatie over de WRR is te vinden op: www.wrr.nl.